

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe:

reuse, rekonstrukció és műemlékvédelem

Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége:

Hartmann Gergely

hartmann.gergely@g.mome.hu

Kód: B-SZ-201-EP- 202324-01-01 M-SZ-101-202324- 01-01	Kapcsolódó tanterv (szak/szint):	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter):	Kredit: 5	Tanóraszám: 48 Egyéni hallgatói munkaóra:
Kapcsolt kódok:	Típus: (szeminárium/előadás/gyakorlat/konzultáció stb.)	Szab.vál-ként felvehető-e? igen	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	

A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):**A kurzus célja és alapelvei:**

Reuse, rekonstrukció, műemlékvédelem: sokat hangoztatott témák, amelyek manapság ingoványos talajra is vezethetnek. Látszólag egyfelé mutatnak, egy-egy épület átöröklése a cél, mégis akár egymásnak is ellentmondhatnak az okok, célok és eszközök. Egy értékes műemléképület megőrzésének túl egyre fontosabb aspektus egyfelől a fenntarthatóság és a gazdaságosság, másfelől az ideológiák, politikai és reprezentációs céloknak való megfelelés. Kilépünk a műemlékek körén kívülre és tágabb kontextusban tesszük fel az épített örökségünkhöz való viszony aktuális kérdéseit, azt is vizsgálva, melyek ennek a viszonynak a korokon átívelő előzményei, és aktuális, jövőbe mutató lehetséges útjai. Fókuszunk alapvetően hazai, túlsúlyban a 20. század történéseivel, ugyanakkor mindez gazdag külföldi kontextusba és szakirodalmi háttér elé helyezve.

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):**Tudás:**

A tantárgy egy, a kortárs építészetben kurrens téma, az újrahasznosítás és a hagyományos értelemben vett műemlékvédelem viszonyával foglalkozik. Megismerjük ennek elméleti hátterét és megvalósult példáit hazai és nemzetközi környezetben egyaránt. Az átfogó bevezetés után személyes bejárás és prezentációk során konkrét példákat elemzünk. A téma itthon különösen is fontos témákra világít rá a hazai műemlékvédelem fragmentált helyzete, az egyre fokozódó klímaválság, valamint az 1945 utáni épületek ellentmondásos helyzete miatt. A levont következtetések és a projektek megismerése mind a tervező építészek számára, mind az elmélet felől közelítők számára hasznos, későbbi tanulmányaik során a gyakorlatban is felhasználható szempontokat és tudást nyújt. **Képesség:**

Képes az alapvető formai, szerkezeti és téri szerkesztés alapján önállóan felismerni és elemezni alkotásokat, azokat történeti kontextusba helyezni, jelenkori fontosságukat felmérni. További kutatói, elméleti munkája során képes a kurzuson tanultakra építeni, az itt tanult horizontális tudást vertikálisan egy-egy témában elmélyíteni. Képes az épített örökség védelme érdekében adott esetben szakmailag kompetensen fellépni. Képes önálló kutatómunkára, arról rövid tanulmány és előadás elkészítésére.

Attitűd:

Felismerte a történeti építészeti alkotások, az épített örökség alapvető fontosságát, amelyet tervezői munkájában is kamatoztat. Hozzáállása alaposan mérlegelő, döntései szakmailag releváns tudáson, konzekvens elemzésen és érvrendszeren alapulnak. Elkötelezett a hazai műemlékek és általában az épített örökség megóvásában is. Törekszik a jelen ökológiai szempontjainak érvényesítésére, amelyet képes összeegyeztetni az építészet értékvédelmével.

Autonómia és felelősségvállalás:

Elkötelezett a téma iránt, amely az órai aktív jelenlétben és munkában is megnyilvánul. Véleményét megalapozottan és az órán tanultak alapján önállóan alkotja meg, önálló szempontokkal járul hozzá a téma kortárs diskurzusához. Adott esetben az órán kérdez, véleményét kulturált és az óra keretei által lehetővé tett módon kifejezi, ha ennek szükségét látja.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

A műemlékvédelem története, az újrahasznosítás története, példák a rekonstrukcióra, hasonulás vagy ellenpontosítás?, műemlékvédelmi charták, Budai Vár, Varsó, Berlin, templomépületek újrahasznosítása, lakótelepek újrahasznosítása, modern örökségünk helyzete, a műemlékvédelem mai helyzete, saját példák elemzése stb.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus első felében előadások hangzanak el a műemlékvédelem, rekonstrukció és reuse témájában. Megismerjük a fogalmakat, hazai és nemzetközi történetüket létrejöttüktől napjainkig. Ezt követően konkrét esettanulmányokból, aktuális tematikus gyűjtésekből vonunk le tanulságokat. Minden hallgató(csoport) választ egy-egy példát, amelyet a félév során több szempontból elemez. Ebből félévközi feladatként szöveges elemzés és rövid prezentáció készül, amelyek előadására a félév második felében kerül sor.

A hallgatók tennivalói, feladatai:

Aktív órai jelenlét, pontos érkezés.

Egy választott épület elemzése félévközi határidővel. Kiadott olvasmányok elolvasása. A félév során egy kb. 5000+5000 leütéses rövid tanulmány írása, és ez alapján előadás tartása. Részvétel a külső helyszínekre szervezett alkalmakon. Felkészülés a szóbeli előadásra.

A tanulás környezete:

tanterem és külső helyszín

Értékelés:

Órai jelenlét, a leadandó dolgozat (2×5000 leütés), és egy félévközi prezentáció (max 15 perc) alapján. A féléves feladat az első órák egyikén kerül kiadásra.

Súlyozás: órai jelenlét és aktivitás (30%), leadaandó dolgozat (35%), prezentáció (35%).

Teljesítendő követelmények:

Ld. fent.

Értékelés módja:

Ld. fent.

Az értékelés szempontjai (mi mindent veszünk figyelembe az értékelésben):

Az órai jelenlét rendszeressége és minősége. A kiadott épületelemzés határidőre való beadása, az órán kiadott szempontok érvényesítése a szövegben. A beadandóban a tartalmi mellett, nyelvi, stilisztikai és tipográfiai szempontok is fontosak. és A félévzáró vizsgán vagy prezentáción egyedül vagy csapatban számot ad a félév során szerzett tudásáról, egy adott témában saját mini-kutatást végezve tágítja az órán elhangzottak alapján felépített tudását. A prezentáció tartalma mellett annak megvalósítása és formai minősége is az értékelés része.

Az érdemjegy kiszámítása

Súlyozás: órai jelenlét és aktivitás (30%), leadaandó dolgozat (35%), prezentáció (35%).

A három közül bármelyik rész elégtelenül teljesül, nem adható érdemjegy.

Alapvető építészettörténeti irodalom:

- A félév során kerül kiadásra.

Egyéb információk:

1. Bevezető előadások: a műemlékvédelem, reuse és rekonstrukció története és jelene
2. Tipológiák, esettanulmányok: rekonstrukciók (Varsó, Berlin, Budapest), kiürült templomépületek újrahasznosítása, lakótelepek újragondolása, a hazai hatvanas-hetvenes évek műemlékvédelmi helyzete
3. Hallgatói prezentációk

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:**Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:**

E-mail-es egyeztetés alapján.